

Fågeln och "naturvettet"

i den östgötska skärgården

Fågelfaunans sammansättning i vår östgötaskärgård ger sannerligen anledning till förbrylelse. Än rapporterar befolkningen att arkipelagera översvämmas av 10.000-tals sjöfåglar — detta är när man vill ha vårjakten återinförd — än heter det att sjöfågelsstammen nu är den knappaste i mannaminne — detta är när man vill skjuta skulden på havsörnarna och också införa skottpengar på denna fågel. Nu är det vår och följaktligen också bäst att jama med i den förstnämnda refrängen. Tongångarna i Mr Bobs artikel av den 4/4 var alltså inte oväntade.

"Överflödet kring våra hemmaskär", "10.000-tals sjöfåglar" är några av de benämningar den intervjuade använder i artikeln. Jag frågar helt stillsamt: har 1 eller möjligen 2 nollor kommit med av misstag i ovannämnda tal, eller kan någon öbo verkligen stå för de uppgifter som här lämnats? Det skulle i sådant fall vara av stort vetenskapligt intresse att få veta av vilka arter de fågelflockar består som nu helt plötsligt invaderat vattnen kring Harstena. Varje sakkunnig vet annars att absolut ingen andfågel — med undantag av ejdern — svarat för någon markant ökning under de sista åren. Vid de ganska täta exkursioner som både jag och andra ornitologer regelbundet företar i östgötaskärgården går också våra observationer nästan alltid stic-k i stäv med de upplysningar skärgårdsjägarna lämnar. Ett tuffande i timmar innan man ens ser en ordentlig dykandflock brukar tvärtom ofta ingå i programmet — detta är fallet även om höstarna då stammarna normalt borde vara betydligt större än på våren. Med stöd av dessa erfa-

renheter tar jag mig friheten påstå att antingen har alla vi ornitologer fel på synen eller också far ni skärgårdsjägare fram med oriktiga upplysningar.

I artikeln nämndes något om hur finnar och danskar skrattar åt oss och roffar till sig av de sjöfåglar som rätteligen borde puttra i svenska skärgårdsjägarer grytor. Dylikt prat kallar åtminstone inte jag för saklig argumentering. För man åsiker som dessa till togs, får man nog finna sig i att vidkännas den kritik för brist på globalt tänkande som ofta riktas mot isolerat boende personer. Antydningar om att grannlänarnas befolkning far fram som barbarer skjutande på allt som rör sig, är under inga förhållanden strid med blanka vapen. Vad Finland beträffar borde det vara bekant att skärgårdarna där till stor del är uppdelade i s. k. jaktvårdsområden. Detta möjliggör att en väl avvägd avskjutning kan planeras, allt avpassat efter de skiftande tillgångar man förfogar över. Detta är en lösning som ansvarskännande jägare skulle vilja ha införd även i våra svenska skärgårdar. Den nuvarande "skjuter inte jag skjuter grannen"-mentaliteten far nämligen alldeles för hårt fram med stammarna.

Den i artikeln påtalade "laglydnaden" och "naturvettet" skorrar också rätt betänkligt i öronen på oss regelbundna skärgårdsbesökare. Dessa båda egenskaper har man åtminstone svårt att ta i munnen när skotten ekar om vårmornarna, när havsörnen hittas skjuten under botträdet (Tallskär 1956) eller vid det ideliga konfronterandet med skadeskjutna skrakar, viggas och svärter. Men artikeln i NT-ÖD talar ju för ett helt motsatt förhållande! Javisst, men de påståenden (märk väl inte rykten) som görs av många skärgårdsbor om tullmyndigheternas "högeffektiva" razzior bestyrker inte sanningshalten i artikeln av den 4/4. Det är alltså inte jag personligen utan skärgårdsborna själva som berättat hur befolkningen i god tid genom djungeltelegrafedelgives tullmyndigheternas förestående razzior. Skärgården är som en enda stor kaka befolkad med släktingar. Det är kusiner, bryllingar och sysslingar av vilka många är anställda inom tullväsendet. Stämmer alltså dessa skärgårdsbornas uppgifter, torde det dröja länge innan någon distriktschef blir annat än "glad och överraskad" efter genomförd inspektionstur.

Skall så sluta med ett par smakprov som belyser halten av laglydighet i våra skärgårdar. På själva påskaftonen observerades i trakten av Arkösund en jägare med inte mindre än 28 ejdrar i båten. Enligt flera bofasta skärgårdsbors utsago har det aldrig skjutits så mycket på holmarna som under denna påskhelg. Detta är sanningen om den utbasunerade laglydigheten.

Naturvän

med ansvarskänsla